

Міністерство освіти і науки України

**Міністерство захисту довкілля та
природних ресурсів України**

**Одеський державний екологічний
університет**

МАТЕРІАЛИ

**Другої Всеукраїнської науково-
практичної конференції
«Євроінтеграція екологічної політики
України»**

м. Одеса

22 жовтня 2020 р.

Міністерство освіти і науки України
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Одеський державний екологічний університет

МАТЕРІАЛИ

Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції
**«Євроінтеграція екологічної політики
України»**

22 жовтня 2020 р.

м. Одеса

Одеса
Одеський державний екологічний університет
2020

УДК 502.34:327
М 34

Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Євроінтеграція екологічної політики України», 22 жовтня 2020 р. Одеса, Одеський державний екологічний університет. 268 с.

Друкується за рішенням оргкомітету конференції.

Друга Всеукраїнська науково-практична конференція «Євроінтеграція екологічної політики України» проведена кафедрою екологічного права і контролю Одеського державного екологічного університету. В роботі конференції прийняли участь представники Міністерства екології та природних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, органів місцевого самоврядування, Національної Академії наук України, вищих та загальноосвітніх учбових закладів.

В збірнику наведені матеріали, які висвітлюють головні екологічні питання України і їх вирішення шляхом Євроінтеграційного процесу збереження довкілля.

Відповідальний за випуск:
кандидат географічних наук, доцент
Бургаз О.А.

Матеріали друкуються у авторській редакції і відповідальність за їх зміст несуть автори. Оргкомітет конференції претензії з цього приводу не приймає.

ISBN 978-966-186-102-1

© Одеський державний
екологічний університет, 2020

РЕЗОЛЮЦІЯ

ДРУГА ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ»

Одеський державний екологічний університет

Кафедра екологічного права і контролю

22 жовтня 2020 р.

1. Схвалити заслухані на конференції доповіді.

2. Викликає занепокоєння факт порушення строків проведення реформування в країні дозвільної системи у сфері промислового забруднення відповідно умов Директиви 2010/75/ЄС. В Україні немає нормативно-правових актів, що встановлюють перелік найкращих доступних технологій та методів управління. Гранично допустимі викиди та гранично допустимі скиди забруднюючих речовин не відповідають вимогам Директиви 2010/75/ЄС. Тому, не втрачає актуальності і необхідності прийняття Закону «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення» в найкоротші терміни, задля подальшого виконання Плану. Тому, учасники конференції звертаються до Міндовкілля України прискорити проведення реформування дозвільної системи у сфері промислового забруднення.

3. Існує потреба у розширенні національного поняття екологічної безпеки з включенням до нього європейського розуміння та складових екологічної безпеки. Розробнику запланованої «Стратегії національної безпеки України» необхідно максимально охопити особливості цього поняття. Важливо внести зміни до закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», аби уникнути подальших правових колізій та непорозумінь.

4. Для підвищення ефективності євроінтеграційного процесу в напрямку екології, необхідно розробити загально-методичні підходи до збереження довкілля, з можливістю урахування окремими регіонами наявності і екологічного стану природних ресурсів, економічних, соціальних, політичних та інших факторів.

5. В Україні йде процес імплементації Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС, стратегічною екологічною ціллю якої є досягнення/підтримання «доброго» екологічного стану поверхневих та підземних вод, у тому числі штучних водойм.

На конференції підтримано пропозиції щодо розташування пунктів діагностичного моніторингу поверхневих вод басейну річок Причорномор'я, з урахуванням вимог Керівництва № 7 «Моніторинг» відповідно до Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС, а також пп. 1, 6 Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. № 758.

6. В Україні система поводження з побутовими медичними відходами відсутня і практично відсутня екологічно безпечна і економічно обґрунтована система поводження з відходами лікарняних установ. Особливої гостроти ця проблема набула зараз, під час пандемії. Учасники конференції вважають, що є нагальна потреба створення єдиної системи збору, сортування, маркування, знезараження, транспортування та утилізації побутових медичних відходів, яка дозволить звести до мінімуму забруднення довкілля, у тому числі професійну небезпеку для працівників охорони здоров'я.

Голова організаційного
комітету конференції,
ректор ОДЕКУ,
д. ф.-м. н., проф.

Степаненко С.М.

Соколов Є.В., Diana Vaičiūtė	
ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я НА ОСНОВІ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ДАНИХ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ЗЕМЛІ.....	55
Томозов А.В.	
ЕКОЛОГІЧНА МІГРАЦІЯ ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА ЛЮДСТВА: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	58
Шуригін В.І., Карабин В.В., Рак Ю.М., Шутяк С.В.	
МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ТА ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У СФЕРІ ТРАНСКОРДОННОГО ТРАНСПОРТУВАННЯ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ ТРУБОПРОВОДАМИ.....	61
Кур'янова С.О., Юрасов С.М.	
АНАЛІЗ ОЦІНКИ (КЛАСИФІКАЦІЇ) ЯКОСТІ ВОД ГОСПОДАРСЬКО-ПИТНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗА ВІТЧИЗНЯНИМИ НОРМАМИ НА ПРИКЛАДІ Р. ДУНАЙ – М. ВИЛКОВЕ.....	64
Литвиненко Р.В., Міхеєнко В.М.	
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	68
Еремін А.О., Грес Л.П., Гупало Е.В., Ясногор В.И.	
СОВРЕМЕННЫЙ СПОСОБ СНИЖЕНИЯ ВЫБРОСОВ ОКСИДОВ АЗОТА В ТОПЛИВНЫХ ПЕЧАХ МЕТАЛЛУРГИИ.....	73
Лоева І.Д., Бургаз О.А., Верлан В.А., Снісаренко В.В.	
ДО ЗАДАЧІ ОПТИМІЗАЦІЇ МЕРЕЖІ МОНІТОРИНГУ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.....	78
Демчук Л.І.	
МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОЛОГІЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	84
Гриб О.М.	
ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОЛОЖЕННЯ ПУНКТИВ ДІАГНОСТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ МАСИВІВ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД В РАЙОНІ БАСЕЙНУ РІЧОК ПРИЧОРНОМОР'Я З УРАХУВАННЯМ ПОРЯДКУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО МОНІТОРИНГУ ВОД УКРАЇНИ ТА ВОДНОЇ РАМКОВОЇ ДИРЕКТИВИ 2000/60/ЄС.....	89
Коваленко Ю.Л., Суходоля П.В.	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ЭКОЛГО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЭНЕРГОНОСИТЕЛЕЙ ДЛЯ ТЕПЛОСНАБЖЕНИЯ ЗДАНИЙ.....	91

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОЛОЖЕННЯ ПУНКТІВ ДІАГНОСТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ МАСИВІВ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД В РАЙОНІ БАСЕЙНУ РІЧОК ПРИЧОРНОМОР'Я З УРАХУВАННЯМ ПОРЯДКУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО МОНІТОРИНГУ ВОД УКРАЇНИ ТА ВОДНОЇ РАМКОВОЇ ДИРЕКТИВИ 2000/60/ЄС

Гриб О.М.

Одеський державний екологічний університет (ОДЕКУ)

У відповідності з вимогами Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС, яка сьогодні імплементується в Україні, стратегічною екологічною ціллю для всіх районів річкових басейнів є досягнення/підтримання «доброго» екологічного стану масивів поверхневих та підземних вод, а також «доброго» екологічного потенціалу штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод.

Басейновою радою річок Причорномор'я, яка створена у 2018 р., сумісно з Басейновим управлінням річок Причорномор'я та нижнього Дунаю та із залученням різних науковців (у тому числі ОДЕКУ) розпочато обґрунтування заходів до «Плану управління районом басейну річок Причорномор'я» з метою подальшого ефективного управління водними ресурсами для досягнення ними «доброго» екологічного стану з урахуванням положень Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС, сучасних вимог Водного кодексу України та наукових рекомендацій вчених.

Після попереднього розгляду проекту можливого розташування пунктів діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод по басейну річок Причорномор'я, запропонованого фахівцями Басейнового управління річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, Басейнова рада річок Причорномор'я прийняла рішення допрацювати розташування пунктів діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод по басейну річок Причорномор'я з урахуванням письмових пропозицій учасників засідання протягом 2-х тижнів (п. 2.3 протоколу № 3 засідання Басейнової ради річок Причорномор'я від 30.07.2020 р.).

При розробці своїх пропозицій враховані такі положення Керівництва № 7 «Моніторинг відповідно до Водної Рамкової Директиви» [1], а саме:

– «Метою моніторингу є встановлення цілісного та комплексного огляду водного стану в межах кожного району річкового басейну ...»;

– «... процес вибору водних масиву і моніторингових станцій повинен включати методи статистичної оцінки, а також слід забезпечити, щоб огляд стану води мав прийнятний рівень достовірності і точності...»;

– «...кількісна оцінка часової і просторової мінливості якісних компонентів і параметрів...»;

– «... забезпечення оцінки загального стану поверхневих вод у межах кожного водозбірного басейну...»;

– «...моніторинг призначений для встановлення стану тих водних масивів, які належать до групи ризику невиконання екологічних цілей, а також для оцінки змін їх стану в результаті виконання програм заходів...»;

– «визначати референційні умови, опираючись на наявні водні масиви з високим станом, де вони досі існують»;

– «...досягнення екологічних цілей Водної Рамкової Директиви з оптимальними витратами...».

З урахуванням вимог Керівництва № 7 Моніторинг відповідно до Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС та п. 11, п. 16 Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. № 758, були надані наступні пропозиції до розташування пунктів діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод району басейну річок Причорномор'я:

1. Для оцінки довготермінових змін в результаті антропогенного впливу (техногенної діяльності) на водні екосистеми басейну річок Причорномор'я включити до переліку пунктів діагностичного моніторингу всі існуючі та діючі на сьогодні пункти моніторингу (у т. ч. на річках Тилігул, Великий Куяльник, Малий Куяльник і т. д.).

2. Для забезпечення оцінки загального стану поверхневих вод у межах кожного водозбірного басейну обов'язково включити до переліку пунктів діагностичного моніторингу гирлові ділянки всіх основних малих річок Причорномор'я (Тилігул, Журовка, Балай, Царега, Великий Куяльник, Кошкова, Суха Журівка, Малий Куяльник, Середній Куяльник, Свинна та інші).

3. З метою визначення референційних умов, опираючись на наявні водні масиви з очікуваним «відмінним» (або хоча б «добрим») станом, де він може досі існувати, необхідно запланувати проведення діагностичного моніторингу в пунктах, які розташовані у верхніх та/або середніх ділянках річок Причорномор'я (наприклад, на р. Великий Куяльник у пунктах: с. Мар'янівка – у середній частині річки, с. Мала Олександрівка – у верхній частині річки; на р. Суха Журівка у пунктах: с. Новоолександрівка – у середній частині річки, с. Вишневе – у верхній частині річки і т. п.).

4. Включити до переліку пунктів діагностичного моніторингу всі лимани на території басейну річок Причорномор' (Тилігульський, Малий та Великий Аджалицький, Куяльницький, Хаджибейський та інші).

5. Охопити пунктами діагностичного моніторингу водно-болотні угіддя басейну річок Причорномор'я (у т. ч. на території Тилігульського та Куяльницького пересипу тощо).

Література

1. Guidance Document No 7 Monitoring under the Water Framework Directive. Produced by Working Group 2.7 – Monitoring. Режим доступу: [https://circabc.europa.eu/sd/a/63f7715f-0f45-4955-b7cb-58ca305e42a8/Guidance%20No%207%20-%20Monitoring%20\(WG%202.7\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/63f7715f-0f45-4955-b7cb-58ca305e42a8/Guidance%20No%207%20-%20Monitoring%20(WG%202.7).pdf).

Дата доступу: 07.08.2020 р.

2. Порядок здійснення державного моніторингу вод, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. № 758. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/758-2018-%D0%BF#Text>. Дата доступу: 07.08.2020 р.

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Абазін О.О.	Харківська спеціалізована школа № 114, гурток «Основи хімії» КЗ «Харківська обласна МАН Харківської обласної ради»	lu0602@ukr.net
Безпальченко В.М.	к.х.н., доцент, кафедра Хімії, екології та безпеки життєдіяльності, Херсонський національний технічний університет	ximiecology@kntu.net.ua
Белей Л.М.	Науковий співробітник Карпатського національного природного парку	larisabelei@meta.ua
Беспалова О.В.	Кафедра права та публічного адміністрування. Маріупольський державний університет	helgathemage@gmail.com
Біатова А.О.	кафедра Рационального природокористування та охорони навколишнього середовища, Маріупольський державний університет	alina19990503@gmail.com
Бургаз О.А.	к.геогр.н., доцент, кафедра Екологічного права і контролю, Одеський державний екологічний університет	alexburgaz84@gmail.com
Васильченко Д.В.	кафедра Рационального природокористування та охорони навколишнього середовища, Маріупольський державний університет	darina.litvin.sova@gmail.com
Владимирова О.Г.	к.геогр.н., доцент, кафедра Екологічного права і контролю, Одеський державний екологічний університет	veg2008@ukr.net
Гарабажій Т.А.	ст.викл., кафедра Екологічного права і контролю, Одеський державний екологічний університет	environ65odessa@gmail.com
Гончаров О.Ю.	Beijing Normal University-Hong Kong Baptist University, United International College, Український науковий центр екології моря	goncharov.olexandr@gmail.com
Гриб О.М.	к.геогр.н., доцент, кафедра гідроекології та водних досліджень, Науково-експертний центр моніторингу навколишнього середовища, Одеський державний екологічний університет	crimskiy2015@gmail.com
Григор'єва Л.І.	д.б.н., професор, кафедра Екології, Чорноморський національний університет імені Петра Могили	l_grygorieva@yahoo.com

Наукове електронне видання

Матеріали
Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Євроінтеграція екологічної політики України»
22 жовтня 2020 р.

Укладач:
доцент кафедри екологічного
права і контролю ОДЕКУ Бургаз О.А.

Видавець і виготовлювач
Одеський державний екологічний університет
вул. Львівська, 15, м. Одеса, 65016
тел./факс: (0482) 32-67-35
E-mail: info@odeku.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5242 від 08.11.2016